

STEN - från megalit till cement

Start i Fornbyn, mål vid Djäknehuset.

Tidsåtgång: 60 minuter (inklusive promenaden tillbaka till Fornbyn)

I Skara har varje generation fått göra avtryck i stadsbilden - under tusen år! Här finns allt från hitforslade megaliter till gotiska mästerverk och nyskapande cementdetaljer. Våra platåberg har varit en inspirationskälla, förutsättning och resurs för invånarna här sedan urminnes tider. Men här finner du även inslag av sten från andra delar av landet som nu utgör självklara inslag i gatubilden.

1. Fornbyn

Hällkistan är från bondestenåldern och stod ursprungligen i Lilla Balltorp, Torbjörntorp (utanför Falköping).

I Fornbyn finns också exempel på 1600-talets gravkonst i kalksten och en milsten från 1700-talet.

2. Västergötlands museum

Utställningen *STEN- från megalit till cement* pågår till 30/9 2017. Lägg särskilt märke till krönet på det försvunna Skaraborgs slott och detaljer från domkyrkan.

3. Bommagatan

Gatsten är ett vanligt inslag i stadskärnan.

4. Domkyrkan

På sandstensfasaden finns närmare tusen stenhuggarmärken av ca 30 olika slag. Lägg även märke till statyer utvändigt, och reliefer, gravstenar och muren i kryptan invändigt.

5. Skoltorget

Ett av Skaras kullerstenstorg, med beläggning från 1800-talet.

6. Gamla kyrkogården

Gravstenarna speglar främst perioden 1825-1912. Lägg märke till två gravstenar som ser ut som trästubbar (t v) och Alanders enorma gravsten med run-inskrift (t h).

7. Skaraborgs slott

En miniatyrmodell visar hur slottet såg ut när det uppfördes 1585, ovanpå resterna från dominikanermunkarnas kloster S:t Olof från 1200-talet.

8. Järnvägsgatan

Skaras paradgata. Här finns flera arkitekturritade hus från perioden sent 1800-tal och tidigt 1900-tal, se särskilt de två f d bankpalatsen, det ena i fin jugendstil.

9. Frihetsstenen

Stenskulpturen av Bertil Y Svensson "Byson" (1985) tar upp stora händelser i Skaras historia som också haft betydelse i Sverige, t ex träldomens avskaffande 1335 och Skara stadga ("Sveriges Magna Charta"). Vi kan också se den som ett monument över 200 år av fred.

10. Djäknehuset

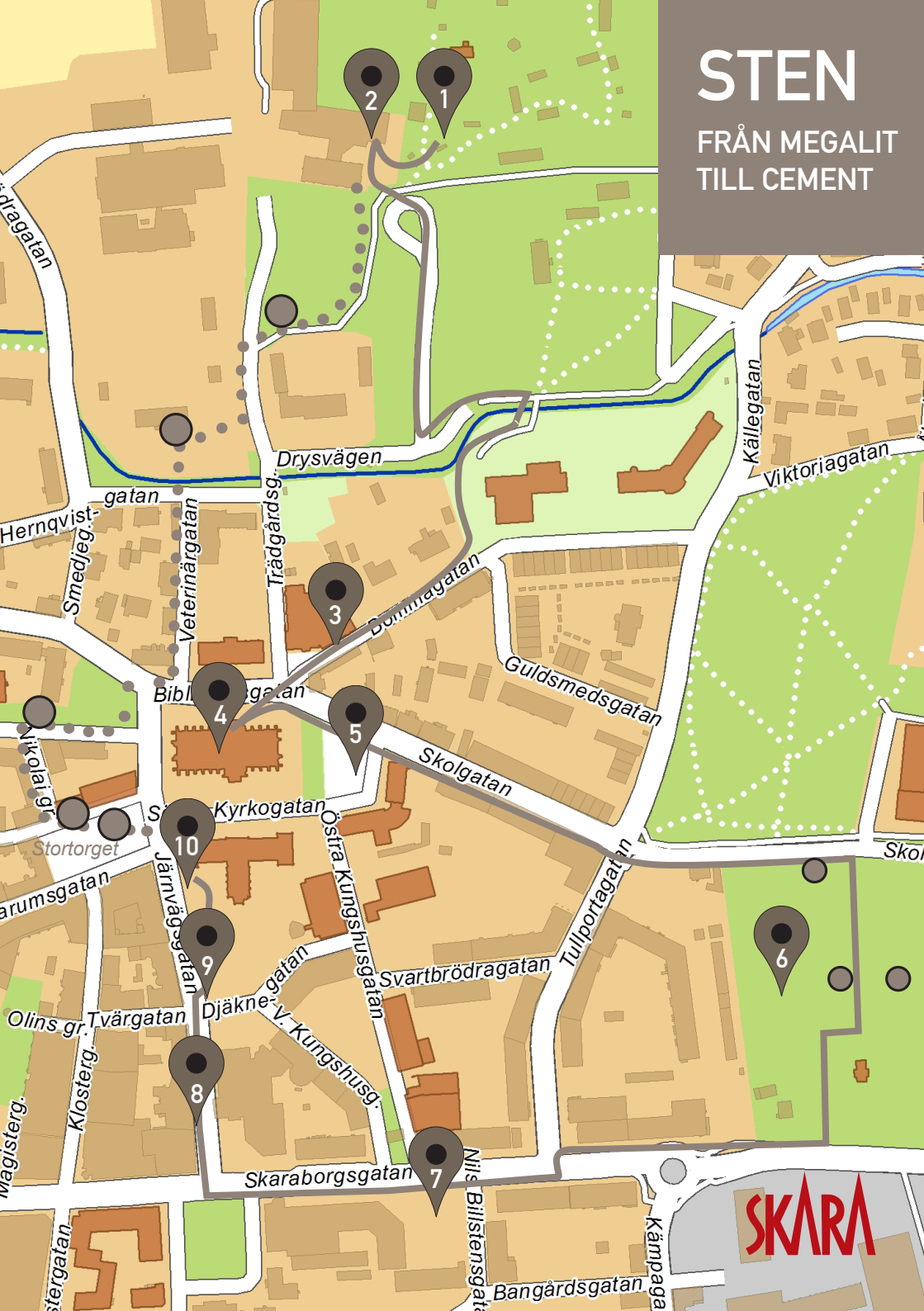
Fram till våren 2017 användes huset som skola. Det uppfördes (1869-71) i nygotisk stil av samme arkitekt som sedan fick uppdraget att ge domkyrkan en gotisk karaktär. Helgo Zettervall använde sig av portlandscement i vissa av fasadens detaljer, ett banbrytande arbete eftersom det på den tiden inte fanns cementtillverkning i Sverige.

Vägen tillbaka:

- Stortorget. Sandstensportaler på Rådhuset. Kullersten.
- S:t Nikolai kyrkoruin (1100-tal).
- Veterinärmuseet, medeltidsutställning i källaren (inträde).
- Kungastenen med namnteckningar av Gustav V och Carl VI Gustav och flera sessor. Stenen uppfördes 1923.

STEN

FRÅN MEGALIT
TILL CEMENT

SKARA